Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

HE 13/2025 vp valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Eduskunnan hallintovaliokunta, kuuleminen 4.4.2025

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Ylijohtaja Ari Niiranen

Lakiesitykset mahdollistavia

- Hallituksen esitys valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi mahdollistaa
  1. **Elinvoimakeskusten** muodostaman monialaisen, poikkihallinnollisen, alueilla läsnä olevan ja riittävän toimivaltaisen valtion aluehallinnon.
  2. **Lupa- ja valvontaviraston** perustaminen yhdessä ympäristöllisten lupamenettelyä koskevan sääntelyn uudistamisen kanssa lupamenettelyjen sujuvoittamisen.
- Tavoitteiden toteutuminen edellyttää
  1. **Muutoksia** hallituksen esitykseen tai viivytyksettä myöhemmin.
  2. **Valtioneuvoston asetuksella** ja **virastojen ohjauksella** ei viedä edellytyksiä poikkihallinnollisuudelta ja tarkoituksenmukaiselta organisoinnilta.

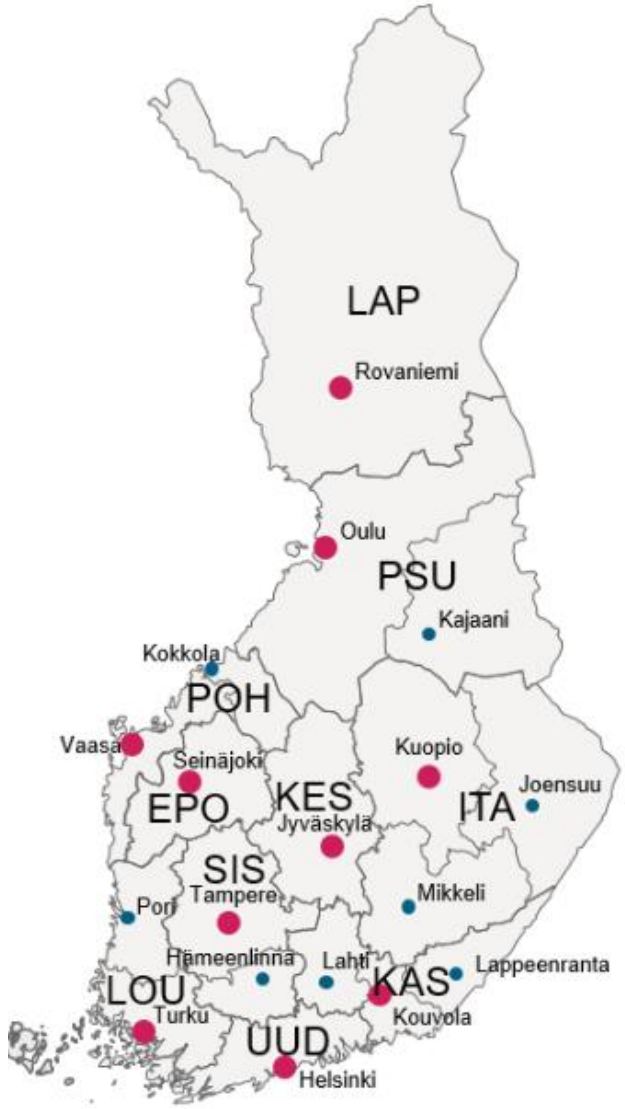
Lupa- ja valvontavirasto ja varautuminen

- Lakiesityksen 13 §:ssä säädettäisiin varautumisen alueellisen yhteistyön järjestämisestä.
- Järjestämisesitys
  - Lähes nykyinen malli eli ns. ”as is -periaate”
  - Yhteistyöalueet (5 kpl) laajenevat, muodollista ylätason toimintaa
  - Ei vastaa maakuntatason tarpeisiin, jättää päällekkäisyyksiä
  - Huoltovarmuustehtävät jäävät irralleen.
- Muutosehdotuksia VM:n ja SM:n kehittämishankkeen valmistuttua
  - Maakunnalliset valmiusfoorumit tai vastaavat lakisääteisiksi
  - Huoltovarmuuden alueelliset tehtävät ja resurssit elinvoimakeskuksiin.

Elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettava laki

- Liikennetehtävät kaikissa elinvoimakeskuksissa (2.1 § 3 kohta) mahdollistaa vaikuttavan yhteyden muihin tehtäviin.
- Toimipaikoista säätäminen (3 §) valtioneuvoston asetuksella välttämätöntä.
- Päätoimipaikoista säätäminen (3 §) tulisi tarpeettomana ja keskittymiskehitystä kiihdyttävänä poistaa.
- Toimialueista ja toimialueiden laajentamisesta (4 §) sekä osastorakenteesta (3 §) säätäminen perusteltua.
- Siirtymäsäännös (29.3 §) ministeriöiden oikeudesta nimittää väliaikaiset osastopäälliköt ja määrätä yksikön päälliköt on toimimaton

  → ylijohtajat pystyttävä nimittämään ennen lain voimaantuloa.

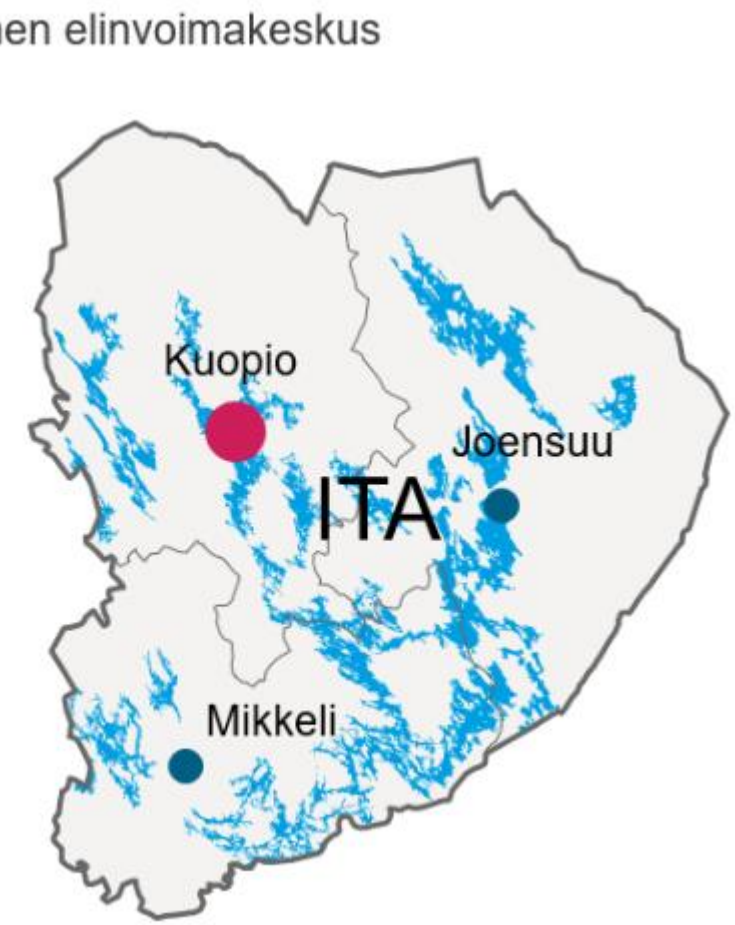

Elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettava asetus

- Lukuisia, erilaisia ja ristikkäisiäkin tehtävien keskittämisiä.
- Keskitettävänä 28 tehtäväkokonaisuutta eli 1/3 tehtävistä
  - → Kaikista elinvoimakeskuksista ei muodostu vahvoja
  - → Rakenne asiakkaille ja kumppaneille vaikeasti hahmotettava
  - → Vaikeuttaa tehokasta toimintaa ja johtamista
- Elinvoimakeskukset hyvin erikokoisia: n. 60 – n. 270 henkilötyövuotta.
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen tehtävien jakaminen kahdelle elinvoimakeskukselle epätarkoituksenmukaista.
- Osastoista hallinnonalakohtaisia → asiakaslähtöisyys kärsii.

Toimeenpano etenee myönteisessä hengessä: mahdollisuudet käyttäen, rajoitukset huomioiden

Yhdessä henkilöstön kanssa sekä keskeisiä kumppaneita ja sidosryhmiä kuunnellen perustamme itäsuomalaisia asukkaita, yrityksiä ja alueen kehittymistä palvelevan Itä-Suomen elinvoimakeskuksen!

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kiitos!

ari.niiranen@ely-keskus.fi
p. 0295 026 060